

4 juli 2018

Fietsblog OKW-6: Driegrenzentraject

Langs de weg staan om de paar kilometer kapelletjes. Zelfs in muren rond tuinen van gewone huizen zijn uitsparingen aangebracht om heiligenbeelden een plek te kunnen geven. Hier is de reformatie pas aan

komen kloppen, toen het heftigste vuur al minder was gaan branden. Want dit deel van Gelre is Spaans gebleven tijdens de Tachtigjarige Oorlog. Het aloude gebruik van bidden om steun, is nooit verdreven. Gewone mensen in de middeleeuwen, die niets van het ontstaan van de vele ziektes die het land teisterden afwisten en die geen invloed konden uitoefenen op de vele legers die over hun land trokken, zochten die steun waar ze maar konden.

Een van de mooiste kerkjes die ik op mijn rondrit langs de grenzen van Gelre ben tegengekomen staat in Asselt op een kleine verhoging langs de oevers van de Maas. Het kerkje is in delen gebouwd tussen de zevende en de tiende eeuw. Rond 1500 is de toren bij hoogwater ingestort en herbouwd. De toren is dan ook het enige deel dat in baksteen is opgemetseld, de andere delen in natuursteen. De ligging, het formaat, de symmetrie, het materiaalgebruik. Alles aan deze kerk klopt.

Wanneer ik even verderop Roermond binnen fiets, kom ik langs gigantische fabriekshallen. De deuren staan vanwege de warmte open, zodat ik zicht heb op wat zich daar binnen afspeelt. Er staan gigantische walsen die enorme metalen platen tot ringvorm buigen, waarna de uiteinden aan elkaar gelast worden. Het zijn de segmenten voor onder andere windmolens. Elke hal maakt een paar formaten, er staan vier van deze gigantische hallen naast elkaar. Dat had ik hier niet verwacht.

Na enig zoekwerk kom ik in de Munsterkerk aan, munster betekent klooster en dit was een kerk die bij een vrouwenklooster hoorde. De kerk had twee verdiepingen. Onder kon het gewone volk de preek aanhoren, boven zaten de nonnen van het klooster. Beide werelden bleven gescheiden. De abdij is rond 1220 gesticht door Gerard IV, graaf van Gelre. Hij ligt er nu al eeuwen zelf begraven, naast zijn vrouw Margaretha van Brabant. Het praalgraf staat prominent voor de preekstoel, iets wat gebruikelijk was, maar elders vaak door verplaatsing van het praalgraf is veranderd.

Toch heeft deze kerk wat veranderingen meegemaakt. De beeldenstorm is aan deze kerk voorbij gegaan, maar bij de inlijving door de legers van Napoleon in 1795 werd de kerk als stal gebruikt. Ook toen de Fransen vertrokken en 'de Hollanders' het gebied in bezit kregen, had de kerk een militaire functie. Na de toestemming rond 1835 om weer katholieke kerken te mogen bouwen, kreeg de Munsterkerk haar religieuze functie weer terug.

Met de ontwerp- en werkplaatsen van de Roermondse architect Pierre Cuypers binnen de stadsmuren, was het aanbesteden van de herinrichting van de kerk een gelopen race. Cuypers financierde de herinrichting deels door de originele houten beelden te verkopen en te vervangen door zijn eigen gipsen beelden, die in hogere oplages werden gemaakt. Ook gebruikte hij de kerk als toonzaal om zo mogelijke opdrachtgevers voor zijn decoratieve stijl van versieren van muren en gewelven te interesseren. Zo is het praalgraf van de hertog van Gelre als gipsen afgietsel tentoongesteld geweest in het Rijksmuseum, waar nog meer elementen terug te vinden zijn die Cuypers in de kerk van Roermond heeft uitgeprobeerd. De Munsterkerk is echter zo goed als het kan weer in originele Romaanse stijl teruggebracht, enkele beeldengroepen zijn teruggekocht. En bovenop de hoogst decoratieve mozaïekvloer, waarin Cuypers zijn signatuur van een olifant heeft verwerkt, staat nu weer de preekstoel. Functie boven vorm. Wie het ambacht en de kunst van Cuypers wil bewonderen, kan daarvoor naar het Cuypershuis in Roermond. Het religieuze en wereldlijke is zo weer netjes gescheiden.

Zelf deze route ontdekken?

Bovenstaande blog gaat over [traject 6](#) van de route [Fietsen over Grenzen](#). Dit traject loopt van Kessel naar Roermond. [Lees meer over dit traject.](#)

Geschreven door Marc Beek

Mijn naam is Marc Beek (54 jaar, Harderwijk) en ik ga Fietsen over Grenzen. Ik ben een ervaren vakantiefietser, dus weet mijn tempo aan te passen aan de schoonheid van het landschap en de bezienswaardigheden op de route. Al fietsend ga ik op zoek naar de geschiedenis van toen en dat in woord verbinden met het leven van nu. Want die grens uit het verleden vormde dan wel ooit een barrière, vaak was het ook een aanmoediging om grenzen te verleggen.

Deel deze pagina op social media: